

1^ο Σέτ ασκήσεων στο Θεώρημα Θαλή (Ασκήσεις E1, E2, E3, E4, E7 και A7 σχολικού

σ.156-157)

E1. Σε ένα τρίγωνο $AB\Gamma$, από τυχαίο σημείο Δ της πλευράς AB φέρνουμε παράλληλη προς την $B\Gamma$ που τέμνει την $A\Gamma$ στο E . Από το E φέρνουμε παράλληλη προς την AB που τέμνει την $B\Gamma$ στο Z και τέλος από το Z φέρνουμε παράλληλη προς την $A\Gamma$ που τέμνει την AB στο H .

Να αποδείξετε ότι:

i)
$$\frac{A\Delta}{\Delta B} = \frac{BH}{HA}$$

ii) $A\Delta = BH$

Σημείωση: Στο i) Αλλάζα σε σχέση με το σχολικό την σειρά των γραμμάτων αντί ΔA σε $A\Delta$ και αντί HB σε BH για να έχουμε $A\Delta + \Delta B = AB$ και όχι $\Delta A + \Delta B = AB$ στο ii)

Λύση:

i) • Επειδή $\Delta E // B\Gamma$ από θεώρημα Θαλή έχουμε:

$$\frac{A\Delta}{\Delta B} = \frac{AE}{E\Gamma} \quad (1)$$

• Επειδή $EZ // AB$ από θεώρημα Θαλή έχουμε:

$$\frac{AE}{E\Gamma} = \frac{BZ}{Z\Gamma} \quad (2)$$

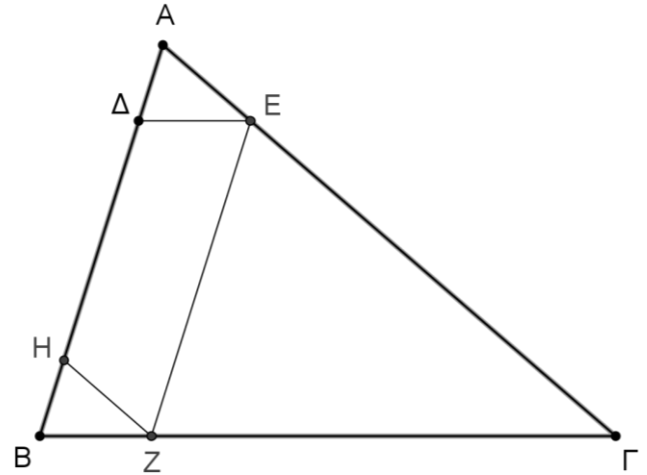
• Επειδή $ZH // A\Gamma$ από θεώρημα Θαλή έχουμε:

$$\frac{BZ}{Z\Gamma} = \frac{BH}{HA} \quad (3)$$

• Από (1), (2), (3) προκύπτει ότι $\frac{A\Delta}{\Delta B} = \frac{BH}{HA}$

ii) Εφαρμόζοντας γνωστή ιδιότητα των αναλογιών (7.4 σ.147 σχολικού) έχουμε:

$$\frac{A\Delta}{\Delta B} = \frac{BH}{HA} \Leftrightarrow \frac{A\Delta}{A\Delta + \Delta B} = \frac{BH}{BH + HA} \Leftrightarrow \frac{A\Delta}{AB} = \frac{BH}{BA} \Leftrightarrow A\Delta = BH$$

E2. Από την κορυφή A παραλληλογράμμου $AB\Gamma\Delta$ φέρουμε ευθεία ε , η οποία τέμνει τη διαγώνιο $B\Delta$ στο E , την πλευρά $B\Gamma$ στο Z και την προέκταση της $\Delta\Gamma$ στο H .

Να αποδείξετε ότι :

i) $\frac{AZ}{AH} = \frac{AB}{\Delta H}$

ii) $AE^2 = EZ \cdot EH$

Λύση:

i) Επειδή στο τρίγωνο $H\Delta\Delta$ είναι $\Gamma Z \parallel A\Delta$, από Πόρισμα στο θεώρημα του Θαλή (σ.153) έχουμε:

$$\frac{AZ}{AH} = \frac{\Delta\Gamma}{\Delta H}$$

Ομως $\Delta\Gamma = AB$ ως απέναντι πλευρές παραλληλογράμμου οπότε:

$$\frac{AZ}{AH} = \frac{AB}{\Delta H}$$

ii) • Στο τρίγωνο $AE\Delta$, η BZ τέμνει τις προεκτάσεις των πλευρών του κι επειδή $BZ \parallel A\Delta$, από Πόρισμα στο θεώρημα του Θαλή (σ.152 σχολικού+ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ σ.153) έχουμε:

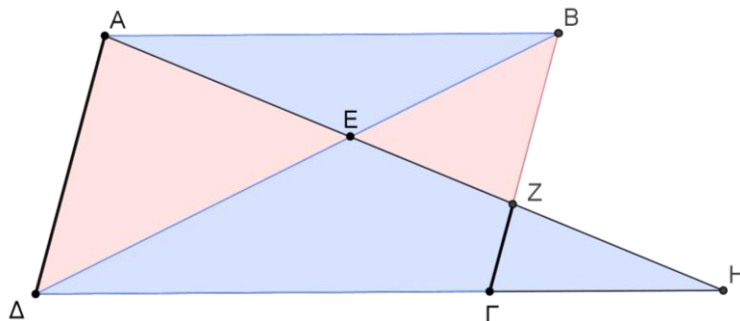
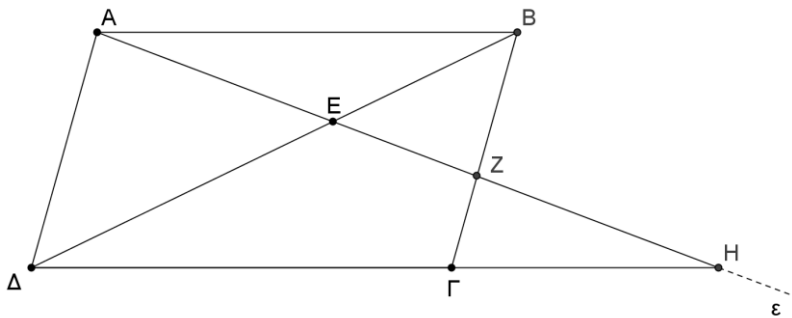
$$\frac{AE}{EZ} = \frac{\Delta E}{EB} \quad (1)$$

• Στο τρίγωνο $E\Delta H$, η AB τέμνει τις προεκτάσεις των πλευρών του κι επειδή $AB \parallel \Delta H$, από Πόρισμα στο θεώρημα του Θαλή (σ.152 σχολικού+ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ σ.153) έχουμε:

$$\frac{\Delta E}{EB} = \frac{EH}{AE} \quad (2)$$

Από (1) και (2) έχουμε:

$$\frac{AE}{EZ} = \frac{EH}{AE} \Leftrightarrow AE^2 = EZ \cdot EH$$

E3. Οι μη παράλληλες πλευρές $A\Delta$, $B\Gamma$ τραπεζίου $AB\Gamma\Delta$

τέμνονται στο O .

Η παράλληλη από το B προς την $A\Gamma$ τέμνει την $A\Delta$ στο E .

Να αποδείξετε ότι το OA είναι μέσο ανάλογο των OD και OE

(σ.147 σχολικό) δηλαδή ότι:

$$OA^2 = OD \cdot OE$$

Λύση:

- Επειδή $AB \parallel \Delta\Gamma$ (ορισμός τραπεζίου) από θεώρημα Θαλή έχουμε:

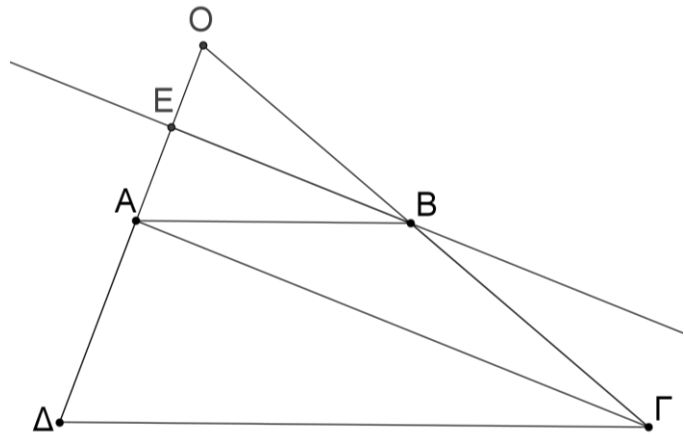
$$\frac{OA}{OD} = \frac{OB}{OG} \quad (1)$$

- Επειδή $EB \parallel A\Gamma$ (ορισμός τραπεζίου) από θεώρημα Θαλή έχουμε:

$$\frac{OE}{OA} = \frac{OB}{OG} \quad (2)$$

- Από (1) και (2) έχουμε:

$$\frac{OA}{OD} = \frac{OE}{OA} \Leftrightarrow OA^2 = OD \cdot OE$$

E4. Από σημείο Δ της πλευράς ΒΓ τριγώνου ΑΒΓ φέρουμε την παράλληλη προς τη διάμεσό του ΑΜ, που τέμνει τις ευθείες ΑΒ και ΑΓ στα σημεία Ε και Ζ αντίστοιχα

Να αποδείξετε ότι:

$$\frac{AE}{AZ} = \frac{AB}{AG}$$

Λύση:

• Στο τρίγωνο ΒΕΔ επειδή ΔΕ//ΑΜ από Πόρισμα στο θεώρημα του Θαλή

(σ.152 σχολικού) έχουμε:

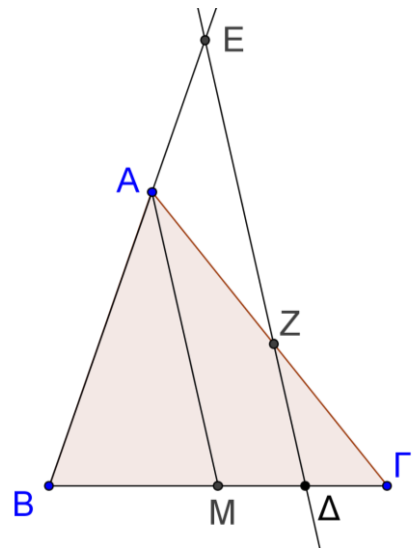
$$\frac{AE}{AB} = \frac{M\Delta}{MB} \quad (1)$$

• Στο τρίγωνο ΓΑΜ επειδή ΔΖ//ΑΜ από Πόρισμα του θεωρήματος Θαλή (σ.152 σχολικού) έχουμε:

$$\frac{AZ}{AG} = \frac{M\Delta}{MG} \quad (2)$$

• Επειδή ΑΜ διάμεσος το Μ είναι το μέσο του ΒΓ οπότε ισχύει ΜΒ=ΜΓ, οπότε τα δεύτερα μέλη των (1) και (2) είναι ίσα, άρα και τα πρώτα:

$$\frac{AE}{AB} = \frac{AZ}{AG} \Leftrightarrow \text{(εναλλάσσουμε σύμφωνα με γνωστή ιδιότητα τους μέσους όρους της αναλογίας)} \quad \frac{AE}{AZ} = \frac{AB}{AG} .$$

E7. Από τυχαίο σημείο K της διαμέσου AM τριγώνου ABΓ φέρουμε παράλληλες προς τις AB και ΑΓ, που τέμνουν τη ΒΓ στα Δ και Ε αντίστοιχα. Να αποδείξετε ότι $M\Delta = ME$.

Λύση:

- Στο τρίγωνο ABM επειδή $K\Delta // AB$ από Πόρισμα στο θεώρημα του Θαλή (σ.152 σχολικού) έχουμε:

$$\frac{M\Delta}{MB} = \frac{MK}{MA} \quad (1)$$

- Στο τρίγωνο AΓM επειδή $KE // A\Gamma$ από Πόρισμα στο θεώρημα του Θαλή (σ.152 σχολικού) έχουμε:

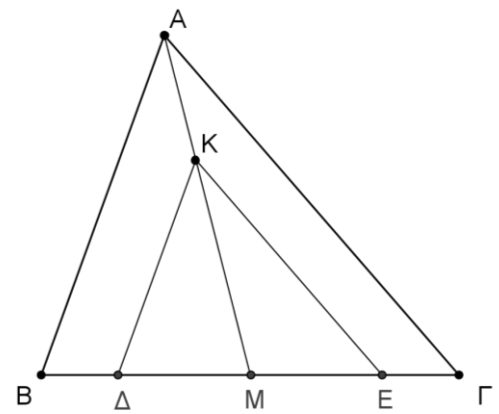
$$\frac{ME}{M\Gamma} = \frac{MK}{MA} \quad (2)$$

- Τα δεύτερα μέλη των (1) και (2) είναι ίσα, άρα και τα πρώτα οπότε:

$$\frac{M\Delta}{MB} = \frac{ME}{M\Gamma}$$

- Επειδή AM διάμεσος το M είναι το μέσο του ΒΓ, οπότε ισχύει $MB = M\Gamma$ κι έτσι η τελευταία σχέση μπορεί να

γραφεί: $\frac{M\Delta}{MB} = \frac{ME}{MB} \Leftrightarrow M\Delta = ME$

A7. Τραπεζίου ΑΒΓΔ (ΑΒ//ΓΔ) οι διαγώνιες ΑΓ, ΒΔ τέμνονται στο Ο.

Από το Ο φέρουμε παράλληλες προς τις ΑΔ, ΒΓ που τέμνουν την ΔΓ στα Ε και Ζ αντίστοιχα.

Να αποδείξετε ότι ΔΕ=ΓΖ.

Λύση:

• Στο τρίγωνο ΑΔΓ επειδή ΟΕ//ΑΔ από Πόρισμα στο θεώρημα του Θαλή (σ.152 σχολικού) έχουμε:

$$\frac{\Delta E}{\Delta \Gamma} = \frac{A O}{A \Gamma} \quad (1)$$

• Στο τρίγωνο ΒΓΔ επειδή ΟΖ//ΒΓ από Πόρισμα στο θεώρημα του Θαλή (σ.152 σχολικού) έχουμε:

$$\frac{\Gamma Z}{\Delta \Gamma} = \frac{B O}{B \Delta} \quad (2)$$

• Στο τρίγωνο ΟΔΓ η ΑΒ τέμνει τις προεκτάσεις των πλευρών του κι επειδή ΑΒ//ΔΓ από Πόρισμα στο θεώρημα του Θαλή (σ.152 σχολικού+ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ σ.153) έχουμε:

$$\frac{A O}{A \Gamma} = \frac{B O}{B \Delta} \quad (3)$$

• Από (1), (2), και (3) προκύπτει ότι:

$$\frac{\Delta E}{\Delta \Gamma} = \frac{\Gamma Z}{\Delta \Gamma} \Leftrightarrow \Delta E = \Gamma Z .$$

